

Monitorování práce s webovým portálem informačního systému NZZ na školách

VĚRA VAŠÁKOVÁ a kol.

**Monitorování práce s webovým portálem
informačního systému nové závěrečné
zkoušky na školách**

ve šk. r. 2008/2009

VĚRA VAŠÁKOVÁ a kol.

Monitorování práce s informačním systémem nové závěrečné zkoušky
na školách ve šk. r. 2008/2009

Vydal Národní ústav odborného vzdělávání

Praha, 2009

Tisk: Informační středisko odborného vzdělávání NÚOV

OBSAH

Úvod	5
1. Průběh monitoringu	7
Práce školy s informačním systémem NZZ	
Podklady pro ZZ získané z IS NZZ	
Další zjištění	
2. Shrnutí výsledků monitoringu	13
Práce školy s informačním systémem NZZ	
Podklady pro ZZ získané z IS NZZ	
Další zjištění	
3. Závěry	22
4. PŘÍLOHA	23
Dotazník pro záznam monitoringu	

Úvod

V letech 2005-2008 byl v rámci projektu Kvalita I – Nová závěrečná zkouška řešen vývoj nové koncepce závěrečné zkoušky v oborech středního vzdělání s výučním listem. V souladu s touto koncepcí byla tvořena jednotná zadání závěrečné zkoušky (JZZZ) pro příslušné obory vzdělání, která byla pilotně ověřována ve vybraných školách. V průběhu řešení projektu bylo vytvořeno 70 jednotných zadání. Na základě výsledků z prováděného ověřování byly některé dílčí prvky JZZZ dále propracovány z hlediska potřeb odborné přípravy v daném oboru, takže v závěru projektu se podařilo někdy i rozporné názory pilotních škol sjednotit a dospět k jejich kladnému stanovisku k realizaci závěrečné zkoušky podle jednotného zadání.

V návaznosti na výše uvedený projekt bylo v dubnu 2009 zahájeno řešení projektu Nová závěrečná zkouška, který směřuje k vytvoření mechanismů umožňujících plošnou realizaci nové závěrečné zkoušky ve všech školách. Kromě toho bude v jeho rámci dále pokračovat ověřování koncepce nové závěrečné zkoušky i tvorba jednotných zadání (bude se jednat jednak o inovaci stávajících JZZZ včetně tvorby nových témat jednotlivých zkoušek, jednak o tvorbu nových JZZZ pro obory středního vzdělání kategorie E). Zároveň bude vytvářena databáze témat JZZZ, která bude využívána při stanovování obsahu jednotných zadání pro jednotlivé obory vzdělání v příslušném školním roce.

V rámci projektu Nová závěrečná zkouška je pilotně ověřován webový portál informačního systému nové závěrečné zkoušky (IS NZZ), který:

- a) slouží pro podporu procesu tvorby a užití JZZZ; jeho centrální částí je databanka JZZZ a nástroje pro její správu, druhou částí portálu je databanka uživatelů se systémem řízení přístupu k jednotlivým JZZZ podle nastavení ze strany správců;
- b) je určen pro školy, které realizují závěrečnou zkoušku podle jednotného zadání; umožňuje školám přihlásit se k projektu, vybrat si pro daný školní rok obory, v nichž plánují využít JZZZ, získat JZZZ jak v podobě pro učitele, tak v podobě pro žáky, a dále informovat supervizora projektu o výsledcích a zkušenostech se zkouškami pomocí sady formulářů (informace vložené do formulářů se ukládají v databázi);
- c) je integrován s desktopovou aplikací pro editory a autory JZZZ (autorským nástrojem nazvaným „Tvůrce JZZZ“), který umožňuje autorským týmům společně pracovat na jednotlivých jednotných zadáních; takto vytvářená JZZZ jsou ukládána přímo v centrální databázi, takže každý člen autorského týmu má okamžitý přístup k nejaktuálnější verzi JZZZ, a prostřednictvím portálu si JZZZ pro daný obor mohou prohlížet i všichni další uživatelé, kteří mají přidělena odpovídající práva.

Ve školním roce 2008/2009 pilotní školy poprvé získávaly JZZZ pro „své“ obory vzdělání prostřednictvím webového portálu IS NZZ. Tomuto kroku předcházela řada činností: odborní garanti NÚOV nejdříve převedli jednotná zadání (upravená v souladu s koncepcí nové závěrečné zkoušky na základě připomínek škol z pilotního ověřování JZZZ ve školním roce 2007/2008) do IS NZZ. Na začátku dubna 2009 obdržela každá pilotní škola informační balíček s písemnými pokyny „Jak používat webový portál informačního systému NZZ“, jehož součástí byla bezpečnostní obálka s přístupovým heslem. V případě potřeby doplnění písemných informací mohly dané školy využívat „horké“ telefonní linky, e-mailové spojení, příp. osobní konzultace, pro které byla stanovena řada termínů.

Pilotní školy po ukončení závěrečných zkoušek vyplnily elektronický dotazník, ve kterém zaznamenaly svoje poznatky o přípravě ZZ podle jednotných zadání získaných prostřednictvím webového portálu IS NZZ.

Kromě toho pověření pracovníci NÚOV uskutečnili v červnu 2009 ve vybraných školách monitorovací návštěvy, jejichž těžiště spočívalo ve zjišťování přímých zkušeností s tímto zcela novým způsobem získávání podkladů k JZZZ (tj. vstup do systému, hodnocení jeho uživatelského prostředí apod.) a názory vyučujících na kvalitu těchto podkladů. Návštěvy

škol byly zároveň využity k získání dalších údajů potřebných pro koncepci JZZZ v následujícím období (např. zařazení „školní“ části do ZZ) a ke zjištění příp. připomínek k obsahu stávajícího zadání jednotlivých zkoušek.

Monitoring prováděli odborní garanti, kteří se v uplynulých letech většinou účastnili jako členové řešitelských týmů tvorby JZZZ pro jednotlivé obory vzdělání, upravovali je pro školní rok 2008/2009 a následně přenášeli do IS NZZ. Každý monitorující zaznamenal po návštěvě příslušné školy získané poznatky do elektronického dotazníku (příl. č. 1). Elektronický sběr dat umožnil statistické zpracování uzavřených odpovědí včetně utřídění volně formulovaných názorů a připomínek a usnadnil tak celkové vyhodnocení výsledků uskutečněného monitoringu.

Získané poznatky budou využity zejména při tvorbě databáze témat ZZ a při tvorbě jednotných zadání pro školní rok 2009/2010, která bude probíhat výhradně prostřednictvím IS NZZ. Kromě toho se uplatní i v oblasti dalšího vývoje tohoto systému, při úpravách metodiky postupu tvorby JZZZ ve šk. r. 2010/2011 a v neposlední řadě i v oblasti koncepce nové závěrečné zkoušky.

1. Průběh monitoringu

Monitorování práce škol s webovým portálem IS NZZ se uskutečnilo v průběhu června 2009, tj. v měsíci, kdy se ve školách konají závěrečné zkoušky. K organizaci monitoringu v tomto období vedla řada praktických důvodů:

- v průběhu zkoušek jsou ve většině škol přítomni jejich ředitelé, event. lze bez větších problémů dohodnout termíny, ve kterých je možné je zastihnout;
- pokud sám ředitel školy nepracoval s IS NZZ, ale podklady k ZZ prostřednictvím tohoto systému připravoval jím pověřený pracovník, lze i v případě, kdy se přímo neúčastní ZZ, přizpůsobit termín monitoringu jeho časovým možnostem (v červnu ještě probíhá řádná výuka);
- v průběhu závěrečných zkoušek jsou ve škole přítomni všichni vyučující, kteří odpovídají za přípravu a realizaci jednotlivých zkoušek podle JZZZ, jsou dobře seznámeni s podklady k ZZ získanými prostřednictvím IS NZZ a mohou se odpovědně vyjadřovat k jejich kvalitě;
- kvalitu podkladů k ZZ získaných z IS NZZ mohou rovněž kvalifikovaně posoudit všichni zkoušející.

Monitoring probíhal v souladu se strukturou dotazníku, který po uskutečnění návštěvy příslušné školy pracovníci NÚOV vyplňovali. Rozhovory s pracovníky škol byly zaměřeny na tři oblasti:

1. Práce školy s informačním systémem NZZ

Tato část se soustředila na zjištění zkušeností pracovníků škol, kteří přímo pracovali s IS NZZ, tzn. prostřednictvím tohoto systému získávali pro školu JZZZ příslušných oborů vzdělání. Dotazy byly zaměřeny na:

- a) získání názorů na informační hodnotu zaslanych písemných podkladů pro práci s IS NZZ (dopis ředitelům škol, pokyny pro školy „Jak používat webový portál IS NZZ“) – jednalo se zejména o posouzení srozumitelnosti a úplnosti obdržených pokynů;
- b) zjištění, zda bylo třeba požádat NÚOV o poskytnutí dalších informací pro využívání IS NZZ – pokud ano, pak jakým způsobem byly tyto doplňující informace získávány (help line, e-mailový dotaz, konzultační seminář), a zda byly srozumitelné a vyčerpávající;
- c) získání poznatků z praktického využívání IS NZZ – zde se jednalo zejména o hodnocení uživatelského prostředí systému (srozumitelnost funkčních tlačítek, uspořádání informací na obrazovce apod.) a o sdělení, jakým způsobem bylo zabezpečeno zkušební tajemství.

Poznatky pracovníků škol z práce s IS NZZ jsou významné pro další vývoj tohoto systému.

2. Podklady pro ZZ získané z IS NZZ (soubor pdf)

V této části monitoringu proběhly rozhovory s pověřenými pracovníky škol, kteří byli odpovědní za realizaci jednotlivých zkoušek, a zkoušejícími učiteli, tzn. se všemi, kteří v dané škole přímo pracovali s oběma verzemi JZZZ příslušného oboru vzdělání (verzí pro učitele, verzí pro žáky). Jednalo se o zjištění jejich názorů na technické zpracování podkladů pro písemnou, praktickou a ústní zkoušku. Pod pojmem „podklad“ se rozuměly organizační pokyny, zadání témat, příp. anotace témat, test, správná řešení, kritéria a pravidla hodnocení, přílohy apod. Respondenti byli dotazováni na to, zda např. obrázky, technické výkresy apod. bylo možné využít bez jakýchkoliv dodatečných úprav, či zda bylo nutné nějaké úpravy provádět (a jaké). Rovněž bylo zjišťováno, zda se v některých podkladech pro jednotlivé zkoušky neobjevily chyby, k nimž mohlo dojít při přenášení textu jednotných zadání do IS NZZ (např. posun číslování, duplicity atd.).

Pokud byly nějaké nedostatky odhaleny, pak monitorující v příslušné části dotazníku doporučili úpravy, které by autorské týmy měly zohlednit při tvorbě databáze témat a při tvorbě JZZZ pro šk. r. 2009/2010.

3. Další zjištění

Tato část monitoringu byla zaměřena na zjištění některých skutečností, jež sice přímo nesouvisí s oblastí IS NZZ, ale jsou významné pro úpravy metodických pokynů pro tvorbu JZZZ i samotnou tvorbu JZZZ v následujícím období. Jednalo se zejména o přesné údaje o délce konání praktické zkoušky v jednotlivých oborech vzdělání (počet hodin a dní), na jejichž základě se budou dále konkretizovat úvahy o možnostech a způsobech začlenění školní části do obsahu praktické zkoušky. Prostor byl rovněž věnován případným připomínkám k obsahu jednotlivých částí JZZZ (např. ke kritériím a pravidlům hodnocení, správným řešením apod.). Pokud se tyto připomínky v některých školách vyskytly a monitorující je vyhodnotili jako relevantní, zaznamenali je do formuláře dotazníku pro další využití při tvorbě a úpravách JZZZ daného oboru vzdělání.

Vzhledem k tomu, že monitoring probíhal v době konání závěrečných zkoušek, využili pracovníci NUOV tuto příležitost a zúčastnili se rovněž alespoň krátkého úseku praktické či ústní zkoušky konané podle JZZZ. Jejich přítomnosti při zkoušce samozřejmě předcházelo svolení ředitele příslušné školy. Průběh ZZ podle jednotného zadání byl totiž v pilotních školách monitorován v rámci řešení projektu Kvalita I - NZZ v letech 2005-2008; pracovníci NUOV proto z důvodu kontinuální orientace v této oblasti ocenili možnost shlédnout alespoň část příslušné zkoušky. Pokud se monitoring nepodařilo v některých oborech vzdělání uskutečnit v průběhu konání ZZ, pak to bylo z organizačních důvodů (kolize termínů ZZ v jednotlivých školách a oborech, nepřítomnost ředitele školy, logistické zabezpečení výjezdů pracovníků NUOV apod.).

V průběhu června 2009 provedli pracovníci NUOV ve školách 86 monitoringů v celkovém rozsahu 264,5 hodin (tzn. jeden monitoring průměrně trval cca 3 hod.). V jejich rámci se podařilo získat bezprostřední poznatky o 60 JZZZ získaných s využitím IS NZZ. Nadpoloviční většina monitoringů proběhla v termínu konání praktické zkoušky (45 monitoringů, tj. 52,3 %), necelá třetina se uskutečnila v průběhu ústní zkoušky (27 monitoringů, tj. 31,4 %); v termínu písemné zkoušky byly monitoringy realizovány pouze ojedinele (3 monitoringy, tj. 3,5 %). Po termínu konání ZZ podle jednotného zadání proběhlo 11 monitoringů (12,8 %).

Seznam oborů vzdělání/JZZZ a navštívených škol uvádí následující tabulka:

Obor vzdělání (monitorující)	Škola	Zkouška, která probíhala v termínu monitoringu
21-53-H/001 Modelář (Ing. František Štourač)	Střední technická škola, Žďár n. Sáz. SPŠ strojnická Plzeň	praktická praktická
23-56-H/001 Obráběč kovů (Ing. František Štourač)	SŠT Třinec-Kanada	praktická
26-51-H/002 Elektrikář – slaboproud (Ing. Dana Kočková)	SOŠ a SOU, Hradební, Hradec Králové	ústní
26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud (Mgr. Ondřej Suchý)	SOŠ a SOU, Hradební, Hradec Králové	praktická
26-53-H/001 Mechanik elektronických zařízení	SŠ informačních technologií a sociální péče, Brno	ústní

<i>(Mgr. Ondřej Suchý)</i>		
26-57-H/001 Autoelektrikář <i>(Mgr. Ondřej Suchý)</i>	SOŠ a SOU, Vocelova, Hradec Králové SOŠ a SOU, Hradební, Hradec Králové	praktická praktická
26-59-H/001 Spojový mechanik <i>(Ing. Jiří Hřešan)</i>	SŠ spojů a informatiky, Tábor SŠ elektrotechniky a strojírenství, Praha 10	ústní ústní
28-51-H/001 Chemik – laborant <i>(RNDr. Vlasta Bucharová)</i>	SOŠ, Olomouc	ústní
28-52-H/007 Chemik <i>(RNDr. Vlasta Bucharová)</i>	SŠ-COP technickohospodářské, Praha 9	praktická
28-57-H/007 Keramik <i>(Ing. Jana Kottová)</i>	SPŠ keramická a sklářská, Karlovy Vary	ústní
28-58-H/005 Sklář <i>(Ing. Jana Kottová)</i>	SOŠ sklářská, Nový Bor SPŠ keramická a sklářská, Karlovy Vary	ústní ústní
28-61-H/005 Brusič skla <i>(Ing. Jana Kottová)</i>	SOŠ sklářská, Nový Bor SPŠ keramická a sklářská, Karlovy Vary	ústní ústní
28-62-H/003 Malíř skla a keramiky <i>(Ing. Jana Kottová)</i>	SOŠ sklářská, Nový Bor SPŠ keramická a sklářská, Karlovy Vary	ústní ústní
28-63-H/001 Výrobce skleněné bižuterie <i>(Ing. Jana Kottová)</i>	SŠ řemesel a služeb, Jablonec n. Nis.	ústní
28-63-H/002 Výrobce kovové bižuterie <i>(Ing. Jana Kottová)</i>	SŠ řemesel a služeb, Jablonec n. Nis.	ústní
29-53-H/001 Pekař <i>(Ing. Jana Nováčková)</i>	SOU obchodu a služeb Olomouc SŠ potravinářská a služeb, Brno	praktická ústní
29-56-H/001 Řezník-uzenář <i>(Ing. Jana Nováčková)</i>	SŠ potravinářská a služeb, Brno	ústní
31-57-H/001 Pracovník v textilním a oděvním průmyslu <i>(Ing. Libuše Burešová)</i>	SŠ uměleckořemeslná a oděvní, Liberec (Tanvald)	ústní
31-58-H/001 Krejčí	SŠ oděvní, služeb a	praktická

<i>(Ing. Libuše Burešová)</i>	ekonomiky, Červený Kostelec SOŠ a SOU, Třeboň SŠ oděvní, Prostějov SŠ gastronomie a služeb, Liberec	praktická praktická praktická ústní
32-52-H/001 Brašnář <i>(Ing. Libuše Burešová)</i>	SOU obchodní, Prostějov	praktická
33-56-H/001 Truhlář <i>(RNDr. Jana Motyková)</i>	SOŠ a SOU, Nové Město nad Metují SOŠ a SOU technických oborů, Česká Třebová SPŠ a SOU nábytkářské, Rosice u Brna SOU nábytkářské, Rousínov Střední odborné učiliště, Hluboš	praktická praktická praktická praktická ústní
33-59-H/001 Čalouník <i>(RNDr. Jana Motyková)</i>	SPŠ a SOU nábytkářské, Rosice u Brna	praktická
34-52-H/001 Tiskař na polygrafických strojích <i>(Mgr. Gabriela Šumavská)</i>	SŠ polygrafická, s.r.o., Praha 10	po termínu konání ZZ
34-57-H/001 Knihař <i>(Mgr. Gabriela Šumavská)</i>	SŠ polygrafická, s.r.o., Praha 10	po termínu konání ZZ
36-52-H/001 Instalatér <i>(Ing. Jana Malíková)</i>	SŠ polytechnická, Brno – Jílová SŠ stavební a dřevozpracující, Ostrava SOŠ a SOU stavební Brno – Bosonohy SOU plynárenské, Pardubice	praktická písemná praktická po konání ZZ
36-52-H/004 Mechanik plynových zařízení <i>(Ing. Jana Malíková)</i>	SOŠ a SOU stavební Brno – Bosonohy SOU plynárenské, Pardubice	praktická po termínu konání ZZ
36-56-H/001 Kominík <i>(Ing. Jana Malíková)</i>	SOŠ stavební a zahradnická, Praha 9	po termínu konání ZZ
36-59-H/001 Podlahář <i>(Ing. Jana Malíková)</i>	SŠ polytechnická, Brno - Jílová	praktická
36-62-H/001 Sklenář <i>Ing. Lukáš Hula)</i>	Střední škola polytechnická, Brno	ústní
36-64-H/001 Tesař	SOŠ a SOU, U hvězdy, Kladno	ústní

<i>Mgr. Gabriela Šumavská)</i>		
36-66-H/001 Montér suchých staveb <i>(Ing. Jana Malíková)</i>	SŠ polytechnická, Brno - Jílová SŠ stavební a dřevozpracující, Ostrava	praktická písemná
36-67-H/001 Zedník <i>(Ing. Jana Malíková)</i>	SŠ polytechnická, Brno – Jílová SOU stavební Brno - Bosonohy	praktická písemná
36-69-H/001 Pokrývač <i>(Ing. Taťána Vencovská)</i>	SOU stavební, Opava	praktická
37-51-H/001 Manipulant poštovního provozu a přepravy <i>(Ing. Lukáš Hula)</i>	SOŠ a SOU informatiky a spojů, Brno	ústní
37-52-H/001 Železničář <i>(Ing. Eva Rathouská-Grmelová)</i>	SOŠ, Nové Město na Moravě	praktická
41-51-H/011 Farmář <i>(Ing. Zděnka Szebestová)</i>	SŠ, Opočno	praktická
41-51-H/013 Včelař <i>(Ing. Zděnka Szebestová)</i>	SOU včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s., Nasavrky	ústní
41-52-H/001 Zahradník <i>(Ing. Karel Opočenský, CSc.)</i>	SŠ služeb, obchodu a gastronomie, Hradec Králové SOU, Liběchov SŠ sociální péče a služeb, Zábřeh	písemná praktická ústní
41-53-H/002 Rybář <i>(Ing. Zděnka Szebestová)</i>	SŠ rybářská a vodohospodářská Jakuba Krčína, Třeboň	po termínu konání ZZ
41-53-H/008 Jezdec a ošetřovatel dostihových koní <i>(Ing. Zděnka Szebestová)</i>	SŠ dostihového sportu a jezdeckví, Praha – Velká Chuchle	praktická
41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů <i>(Ing. Zdeněk Hradil)</i>	SŠ hospodářská a lesnická, Frýdlant SOŠ a SOU, Vlašim	praktická praktická
41-56-H/001 Mechanizátor lesní výroby <i>(Ing. Zdeněk Hradil)</i>	SŠ hospodářská a lesnická, Frýdlant SOU lesnické, Křivoklát, Písky	praktická praktická
41-57-H/001 Zpracovatel dřeva	SŠ hospodářská a lesnická, Frýdlant	praktická

<i>(Ing. Zděňka Szebestová)</i>		
53-41-H/002 Ošetřovatel <i>(Mgr. Jana Kratochvílová)</i>	SZŠ EA, Brno - Líšeň	písemná
65-51-H/002 Prodavač <i>(Ing. Taťána Vencovská)</i>	SŠ gastronomie a služeb, Liberec	praktická
65-52-H/001 Kuchař – číšník <i>(Ing. Taťána Vencovská)</i>	SŠ gastronomie a služeb, Liberec	praktická
65-52-H/002 Kuchař-číšník pro pohostinství <i>(Ing. Taťána Vencovská)</i>	SOŠ a SOU obchodu, služeb a provozu hotelů, s.r.o., Plzeň SŠ gastronomie a služeb, Liberec	praktická praktická
65-52-H/001 Kuchař <i>(Ing. Taťána Vencovská)</i>	SŠ gastronomie a služeb, Liberec	praktická
65-53-H/001 Číšník-servírka <i>(Ing. Taťána Vencovská)</i>	SŠ gastronomie a služeb, Liberec	praktická
66-52-H/001 Aranžér <i>(Ing. Hana Hušáková)</i>	SŠ obchodní a služeb SČMSD, s.r.o. Žďár n. Sáz.	praktická
69-51-H/001 Kadeřník <i>(PaedDr. Věra Němcová)</i>	Střední škola služeb a řemesel, Stochov SOU obchodu a služeb, Olomouc	praktická ústní
69-53-H/001 Rekondiční a sportovní masér <i>(PaedDr. Věra Němcová)</i>	SŠ Aloyse Klara, Praha 4 - Krč	po termínu konání ZZ
82-51-H/001 Umělecký kovář a zámečník <i>(PhDr. Věra Vašáková)</i>	SŠ řemeslná, Jaroměř SOŠ a SOU, Hradební, Hradec Králové	praktická ústní
82-51-H/003 Zlatník a klenotník <i>(Mgr. Blanka Vážná)</i>	SOŠ služeb, Praha 9	ústní
82-51-H/004 Umělecký štukatér <i>(Mgr. Blanka Vážná)</i>	SOŠ uměleckořemeslná, s.r.o., Praha 9	po termínu konání ZZ
82-51-H/006 Umělecký truhlář <i>(Mgr. Blanka Vážná)</i>	SPŠ a SOU nábytkářské, Rosice u Brna	praktická
82-51-H/007 Umělecký pozlacovač <i>(Mgr. Blanka Vážná)</i>	SOŠ uměleckořemeslná, s.r.o., Praha 9	po termínu konání ZZ
82-51-H/009 Umělecký	SŠ řemeslná, Jaroměř	praktická

keramik (PhDr. Věra Vašáková)		
82-51-H/010 Umělecký sklenář (Mgr. Blanka Vážná)	SOŠ uměleckořemeslná, s.r.o., Praha 9	po termínu konání ZZ
82-51-H/011 Vlášenkář s maskér (PaedDr. Věra Němcová)	SOŠ uměleckořemeslná, s.r.o., Praha 9	po termínu konání ZZ

2. Shrnutí výsledků monitoringu

2.1 Práce školy s informačním systémem NZZ

a) Informační hodnota zaslanych písemných pokynů pro práci s IS NZZ (dopis ředitelům škol, pokyny pro školy „Jak používat webový portál IS NZZ“)

Všechny školy uvedly, že obdržené písemné pokyny k používání webového portálu byly formulovány srozumitelně a na potřebné úrovni podrobnosti. V pěti případech se projevíly technické problémy se vstupem do informačního systému, které však byly na základě komunikace s NÚOV (e-mailový nebo telefonický dotaz) neprodleně vyřešeny.

b) Potřeba získání dalších informací v NÚOV

Přesto, že školy jednoznačně potvrdily srozumitelnost písemných pokynů, 18 z nich (21 %) se ještě obrátilo na NÚOV s doplňujícími dotazy. Kromě převažující telefonické komunikace využívaly rovněž elektronickou formu. Se svými otázkami se obracely na odborné garanty nebo na supervizora portálu RNDr. Berného. Poskytnutá vysvětlení hodnotí jako jasná a úplná, takže nebylo třeba opakovaně žádat o další upřesnění některých kroků. Jedna ze sledovaných pilotních škol se zúčastnila konzultačního semináře k práci s webovým portálem IS NZZ, který ve vypsanych termínech realizovali pracovníci NÚOV.

c) Využívání IS NZZ

Všichni respondenti se shodli na pozitivním hodnocení uživatelského prostředí systému. Ovládání IS označovali jako jednoduché, uspořádání informací jako logické a přehledné. Jedna škola dokonce zdůraznila maximální spokojenost s možností získávání podkladů k ZZ prostřednictvím informačního systému s tím, že je daleko pohodlnější oproti manipulaci s doposud používanými nosiči (CD).

Na základě zjištěných údajů lze rovněž konstatovat, že se nikde nevyskytly problémy se zachováním zkušebního tajemství. Stanovená bezpečnostní pravidla pro práci s informačním systémem školy hodnotily jako zcela postačující. Vstup do informačního systému byl ve většině případů (74,5 %) umožněn pouze jedné osobě, a to buď řediteli školy nebo jím pověřenému pracovníkovi. Ve zbývajících čtvrtině škol obdrželo přístupové heslo více osob. Jednalo se zejména o ředitele školy a jeho zástupce pro teoretické a praktické vyučování, příp. o ředitele školy a předsedy předmětových komisí. Pokud do informačního systému vstupovalo více pracovníků školy, byli ředitelem zavázáni mlčenlivostí, kterou obvykle potvrdili podpisem. Pracovníci škol, kteří byli odpovědní za přípravu jednotlivých zkoušek (písemné, praktické, ústní), obdrželi zpravidla proti podpisu vytištěné podklady k příslušné zkoušce a byli náležitě poučeni o nutnosti zachování zkušebního tajemství. V některých školách byl pro předání podkladů a potvrzení závazku mlčenlivosti využit předávací protokol. Podle sdělení škol byla

veškerá manipulace s podklady k ZZ průběžně sledována a kontrolována buď přímo ředitelem školy nebo jím určeným pracovníkem.

d) Doporučení pro řešitele projektu:

K práci školy s informačním systémem NZZ se v 6 oborech vzdělání (10 %) vyskytla doporučení, aby JZZZ byla školám poskytována nejen ve formátu pdf, ale i ve formátu Word. Z uváděných důvodů vyplývá, že jejich relevance není vždy srovnatelná.

- V oboru vzdělání 31-58-H/001 Krejčí je formát Word požadován proto, že usnadňuje přímé přiřazování podotázek ze světa práce k odborným otázkám v rámci jednotlivých témat ústní zkoušky.

Pozn.: Tento problém je již v současné době vyřešen. Způsob využití podotázek z obecného přehledu ze světa práce v rámci ústní zkoušky je popsán v pokynech pro tvorbu JZZZ pro školní rok 2009/2010 a obsažen přímo ve struktuře JZZZ pro daný školní rok (tj. v Tvůrci JZZZ, který je autorským nástrojem pro tvorbu jednotných zadání).

- V oboru 33-56-H/001 Truhlář jedna škola (z 5 monitorovaných) doporučila, aby jednotná zadání byla poskytována ve formátu, který by umožňoval úpravu dokumentu. Jako důvod pro provádění změn v JZZZ uvedla úspory papíru a místa na pracovním stole žáka a větší přehlednost zadání; za další nedostatek považovala opakující se "hlavičku" zadání.

Pozn.: Důvody uvedené pro změnu formátu JZZZ jsou z hlediska tvorby JZZZ s využitím IS NZZ irelevantní. Navíc potvrzují možnost rizika zasahování školy do samotného obsahu jednotného zadání (úpravy znění témat na základě názorů vyučujících apod.). Pro zajištění principu jednotnosti zadání ZZ pro všechny žáky daného oboru vzdělání je třeba JZZZ školám poskytovat ve formátu, který žádné další zásahy neumožní.

- V oboru vzdělání 36-67-H/001 Zedník škola poukázala na to, že zadání testu (společného pro všechna témata) nařizuje vybrat 20 otázek ze 40, což ve formátu pdf nelze. Doporučila proto vytvořit dokument v jiném (editovatelném) formátu nebo vygenerovat několik variant testu po 20 otázkách.

V oborech vzdělání 41-53-H/008 Jezdec a ošetřovatel dostihových koní a 41-57-H/001 Zpracovatel dřeva školám nevyhovoval formát pdf proto, že v něm nebylo možné provést přečíslování témat po jejich výběru ředitelem školy. Uvítaly by proto možnost generovat ve verzi pro žáky pouze použitá témata.

V oboru 65-52-H/002 Kuchař-číšník pro pohostinství respondenti uvedli, že vzhledem k formátování textů v pdf nebylo možné doplnit otázky školy do textu a bylo třeba je přepisovat, což představovalo zbytečnou ztrátu času.

Pozn.: V případě těchto oborů vzdělání vyplývá požadavek na jiné formátování z koncepčního pojetí JZZZ. Proto bude nutné, aby se příslušné autorské týmy zabývaly řešením tohoto problému při tvorbě jednotných zadání pro dané obory pro školní rok 2009/2010 a JZZZ přepracovaly s ohledem na formát, ve kterém jsou školám poskytovány.

Ve dvou případech se vyskytla připomínka k opožděnému spuštění informačního systému a doporučení, aby v následujícím období byla JZZZ zpřístupněna dříve.

Pozn.: Jedná se o specifický problém školního roku 2008/2009 vyplývající z termínu zahájení projektu Nová závěrečná zkouška (1.duben 2009). V průběhu řešení projektu se již tato situace opakovat nebude.

2.2 Podklady pro ZZ získané z IS NZZ (soubor pdf)

V této části monitoringu odborní pracovníci NÚOV zjišťovali, zda a jaké technické nedostatky školy zaznamenaly ve zpracování podkladů k jednotlivým zkouškám v JZZZ pro příslušné obory vzdělání. Získané poznatky autorské týmy využijí jak při tvorbě/úpravách témat JZZZ, která budou uložena v databázi, tak při tvorbě JZZZ pro školní rok 2009/2010.

V podkladech, získaných prostřednictvím IS NZZ k písemné zkoušce, byly zjištěny technické nedostatky v případě 7 oborů vzdělání (11,7 %). U praktické zkoušky se vyskytly u 4 oborů vzdělání (6,7 %), u ústní zkoušky nebyly zaznamenány žádné nedostatky. V technickém zpracování příloh školy upozornily na nedostatky u 4 oborů vzdělání (6,7 %). V následujících tabulkách uvádíme konkrétní doporučení škol k technickým úpravám podkladů k jednotlivým zkouškám v JZZZ příslušných oborů vzdělání.

a) Písemná zkouška

Obor vzdělání	Doporučené úpravy
29-56-/001 Řezník - uzenář	V části anglického jazyka je třeba u bodů 2 a 3 doplnit správná řešení (verze pro učitele)
33-56-H/001 Truhlář	II/1 Psací stolec Junior: konstrukční příprava výroby – třeba upravit výkresovou dokumentaci (nezřetelná čísla, vynášecí čáry se kříží). II/3 Konferenční stolec: konstrukční příprava výroby – třeba upravit zadání a výkresovou dokumentaci (materiál uvedený na výkrese není shodný s materiálem uvedeným v zadání – zásuvka: zadání = buk x výkres = olše; záda korpusu: zadání = sololit 3,3 x výkres = dýhovaná DTD OL tl.4mm; vložený výkres obsahuje řešení). V tabulkách je třeba zarovnat číselné hodnoty dle desetinné čárky. Pokyny pro žáka uvádět na začátku každého tématu (úspora papíru, přehlednost). Zadání je třeba formálně sjednotit (materiál v řádcích x pod sebou).
36-52-H/001 Instalatér	Připomínky se týkají grafické úpravy zadání testu v tématech 1, 2, 3, 4, 5 (zarovnání vlevo, zmenšení odsazení mezi písmeny a. b. c. apod.). Dále je třeba na několika stránkách doplnit chybějící číslování a odstranit prázdnou stránku.
36-52-H/004 Mechanik plynových zařízení	Doporučení se vztahují ke grafické úpravě (zmenšit odsazení písmen a), b), c), příp. a. b. c. v tématech 1, 2, 3, 4, 5; téma 1: klasifikace - formátovat na střed apod.). Na několika stránkách je třeba doplnit číslování a prázdnou stránku odstranit.
36-59-H/001 Podlahář	Pokyny pro žáka se u všech témat opakují, stačí je uvést 1x společně pro všechna témata. Dále: U testu za témata je v tabulce správných odpovědí k otázce č. 34 uveden chybně křížek i v odpovědi c. – třeba odstranit.
36-67-H/001 Zedník	Doporučení úprav organizačních pokynů k písemné zkoušce uvedených před tématy dané zkoušky: Ve verzi pro žáky chybí pokyny pro žáka a naopak zde jsou zařazeny pokyny pro pedagogický dozor a obecné organizační pokyny. Z verze pro žáky je proto třeba odstranit části „obsah“, „organizace

	<p>závěrečné zkoušky“ i „organizační pokyny k písemné zkoušce“ a vložit místo nich „pokyny pro žáka“.</p> <p>Téma II: do části Hodnocení a klasifikace byla tabulka 1 (hodnocení 1. části písemné zkoušky) omylem zkopírována z tématu I (otázky jsou odlišné). Je proto třeba vyhledat původní (správnou) tabulku a nakopírovat ji do dokumentu.</p> <p>V testu společném pro všechna témata je od otázky č. 7 použit jiný styl odrážek a číslování od otázky – třeba sjednotit.</p> <p>Všetchna témata: Zadání, správná řešení atd. – je třeba sjednotit grafickou úpravu (velikosti a řezy písma i zarovnání nadpisů obrázků, tabulek apod. dle dřívějšího zadání). Jedná se zřejmě o problémy s převodem do formátu pdf.</p> <p>U obrazových příloh v řezech a půdorysech jsou chybná zobrazení, která je třeba dotvořit. Doporučené úpravy u všech témat: Doplnit obvodový věnec - materiál, konstrukce, podbíjení krovu, čárkovanež zaznačit průběh komínového tělesa za zdívkou až do podzákladí - není jasné, zda je komín klasicky zděný či z tvarovek..., dále splývá dvojitá čára u značky hydroizolace, není jasné založení vyrovnávacích venkovních schod. stupňů, v půdoryse by nad rovinou řezu měla být u otvorů dle ČSN čerchovaná čára se 2 tečkami.</p>
37-52-H/001 Železničář	V tématu č. 5, otázce č. 6 je uvedena navíc jedna správná odpověď, třeba odstranit.

b) Praktická zkouška

Obor vzdělání	Doporučené úpravy
36-52-H/001 Instalatér	Organizační pokyny - pro nadpis „Členové komise a pedagogický dozor zajistí:“ je použit viditelně odlišný font – grafickou úpravu je třeba sjednotit.
36-52-H/004 Mechanik plynových zařízení	U tématu „Nápojení regulátoru plynu a plynoměru k ocelovému potrubí“ je třeba doplnit číslování některých stran, zmenšit odsazení za čísla 1 – 5. Některé části výkresu a kótování jsou méně čitelné, je třeba je zvýraznit.
36-59-H/001 Podlahář	Organizace závěrečné zkoušky (na začátku za obsahem): chybně uvedeno, že pro praktickou zkoušku je zadáno jedno téma složené ze dvou dílčích částí – je třeba provést opravu dle skutečnosti. Všetchna témata: Pokyny pro žáka není třeba opakovaně uvádět (tisk byl nevhodný), stačí 1x společně pro všechna témata.
36-66-H/001 Montér suchých staveb	Organizace závěrečné zkoušky (na začátku za obsahem): chybně uvedeno, že pro praktickou zkoušku je zadáno jedno téma složené ze dvou dílčích částí – je proto třeba provést opravu dle skutečnosti.

c) Ústní zkouška

Ve zpracování podkladů pro ústní zkoušku nebyly v JZZZ sledovaných oborů vzdělání zjištěny žádné technické nedostatky.

d) Přílohy

Obor vzdělání	Doporučené úpravy
32-52-H/001 Brašnář	Hodnocení písemné zkoušky – tabulka: Původně bylo zařazeno

	<p>za zadáním témat pro písemnou zkoušku, v JZZZ 2008/2009 není obsaženo. Je třeba doplnit dle podkladů pro JZZZ 2007/2008 beze změn.</p> <p>Hodnocení praktické zkoušky – tabulka: Původně bylo zařazeno za zadáním témat pro praktickou zkoušku, v JZZZ 2008/2009 není obsaženo zařazeno. Je třeba doplnit dle podkladů pro JZZZ 2007/2008 beze změn.</p>
33-56-H/001 Truhlář	<p>Ve výkresové dokumentaci chybí výkresy ve formátu dwg pro plotrování na velký formát – je třeba doplnit.</p> <p>I/3 Odkládací stolek – ve výkresové dokumentaci chybí druhý výkres, řez B:B, C:C – je třeba doplnit.</p>
36-67-H/001 Zedník	Byly problémy při tisku – vše bylo nutné převést z pdf do formátu Word.
41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů	Dílčí problémy s výkresovou dokumentací v pdf (čitelnost, změny v technickém provedení proti původním podkladům) – třeba upravit.

2.3 Další zjištění

a) Délka konání praktické zkoušky

Podle platného právního předpisu¹ žák koná praktickou zkoušku nejdéle 3 dny, u oborů vzdělání skupiny 82 Umění, užitě umění jsou pro ni stanoveny 2–4 týdny. V jednom dni může tato zkouška trvat nejdéle 7 hodin.

Délka konání praktické zkoušky je v JZZZ jednotlivých oborů vzdělání řešena třemi různými způsoby: v některých JZZZ je délka praktické zkoušky přesně vymezena (ve dnech, příp. i hodinách), v některých je pro její konání uvedeno rozmezí ve dnech resp. týdnech (např. 1-2 dny, 3-4 týdny), jinde je citováno příslušné ustanovení vyhlášky.

Důvodem pro tuto formální nejednost je vytvoření podmínek, které školám umožní zabezpečit zdárný průběh praktické zkoušky v příslušném oboru vzdělání. Stanovení délky konání praktické zkoušky v JZZZ jednotlivých oborů vzdělání vychází zejména z koncepte zadaných témat. Z hlediska potřeb praxe je třeba v některých oborech vzdělání koncipovat komplexní témata, v jejich rámci lze ověřit osvojení uceleného technologického postupu či řady souvisejících technologických postupů včetně přípravy materiálů, příp. i výkresové dokumentace a vypracování kalkulace (jedná se zejména o obory vzdělání, v nichž žáci při praktické zkoušce zhotovují určité výrobky – např. v oborech pekař, cukrář, kuchař - číšník, oborech uměleckořemeslných apod., či poskytují určité ucelené služby – např. v oborech kadeřník, rekondiční a sportovní masér apod.). Charakter některých oborů naopak vyžaduje, aby témata praktické zkoušky umožnila prokázat praktické dovednosti žáků v rámci určitých pracovních operací, jejichž osvojení má pro praxi zásadní význam (např. v oborech automechanik, manipulací poštovního provozu a přepravy, železničář apod.).

Dalším faktorem, který ovlivňuje stanovení délky praktické zkoušky, je organizace průběhu řešení témat dané zkoušky (v některém oboru vzdělání je třeba pro žáka připravit řadu vybavených pracovišť a organizačně zajistit plynulé přechody

¹ § 2 odst. 3 vyhlášky č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři

jednotlivých žáků mezi nimi; v některém oboru vzdělání postačuje připravit pro každého žáka pouze jedno pracoviště; v některých případech je třeba počítat i s nutnými prodlevami, které si použité technologické postupy vyžadují a v podmínkách praktické zkoušky je nelze vyplnit jinými činnostmi apod.). V neposlední řadě ovlivňuje délku praktické zkoušky i charakter místa jejího konání (ve škole, školním zařízení, na smluvním pracovišti ve firmě, v reálném pracovním prostředí apod).

Monitorující pracovníci měli za úkol ve školách zjistit reálné údaje o délce konání praktické zkoušky v jednotlivých oborech vzdělání, na jejichž základě se budou dále upřesňovat úvahy o možnostech zařazení „školní“ části do rámce závěrečné zkoušky. Pro všechny obory vzdělání kategorie H byly již vydány RVP a ve školách bude v jednotlivých oborech postupně nabíhat výuka podle školních vzdělávacích programů. Dvoustupňová tvorba kurikula umožňuje školám uplatnit svá specifika odborného vzdělávání a přípravy; tato specifika (vyplývající zejména z potřeb regionálního trhu práce) by se měla rovněž projevit v obsahu závěrečné zkoušky. Je zřejmé, že vzhledem k možné délce konání se pro tyto účely jeví jako nevhodnější praktická zkouška.

Ze zjištěných údajů vyplynulo, ve kterých oborech vzdělání je pro konání praktické zkoušky podle jednotného zadání vyčerpán veškerý vyhláškou stanovený čas, nebo zda (a ve kterých případech) ještě zbývá určitá časová rezerva. V následujícím období je třeba vyřešit otázky, které vyplývají ze zařazení „školní“ části do dané zkoušky. Jedná se zejména o vymezení vztahu jednotného zadání praktické zkoušky k části zpracované školou, tj. ke stanovení jejich vzájemných proporcí a vlivu na hodnocení a klasifikaci příslušné zkoušky. První návrhy na řešení této problematiky jsou obsaženy v pokynech určených autorským týmem pro tvorbu JZZZ pro školní rok 2009/2010². Na základě poznatků z pilotního ověřování budou dále upravovány, příp. upřesňovány s ohledem na koncepci RVP jednotlivých oborů vzdělání a z ní vyplývajících potřeb škol.

Při monitoringu bylo u sledovaných oborů vzdělání zjištěno:

- v 18 oborech vzdělání (30 %) trvala praktická zkouška podle jednotného zadání 3 dny resp. 4 týdny (tj. byla vyčerpána maximální délka konání praktické zkoušky stanovená vyhláškou), a to po 6-7 hodinách v jednom dni;
- v 10 oborech vzdělání (16,7 %) trvala praktická zkouška podle jednotného zadání 2 až 3 dny resp. 2 až 4 týdny po 6-7 hodinách v jednom dni;
- v 19 oborech vzdělání (31,7 %) trvala praktická zkouška podle jednotného zadání 2 dny resp. 3 týdny po 5-7 hodinách v jednom dni;
- ve 13 oborech vzdělání (21,6 %) trvala praktická zkouška 1 den resp. 2 týdny (tj. minimální délka konání praktické zkoušky dle ustanovení příslušné vyhlášky). V tomto případě byly zaznamenány největší rozdíly mezi počtem hodin jejího konání: zatímco v 11 oborech vzdělání probíhala v délce 6-7 hodin, v jednom oboru (21-53-H/001 Modelář) trvala pouze 4 hodiny a v jednom oboru (37-52-H/001 Železničář) dokonce pouhé 2 hodiny.³

b) Nutné obsahové úpravy stávající JZZZ

V této části monitoringu byly v rozhovorech s vyučujícími zjišťovány jejich názory na obsah stávajících JZZZ a příp. doporučení na obsahové úpravy zadání jednotlivých

² Romana Jezberová a kol.: Tvorba JZZZ ve školním roce 2009/2010- pracovní verze, NÚOV, Praha, červenec 2009

³ Minimální počet trvání praktické zkoušky v jednom dni není žádným předpisem stanoven; vyhláška č. 47/2005 Sb. stanovuje pouze denní maximum, cit.: „V jednom dni trvá praktická zkouška nejvýše 7 hodin.“ Ve výše uvedeném metodickém materiálu pro autorské týmy je proto doporučeno, aby témata praktické zkoušky v JZZZ byla koncipována tak, aby praktická zkouška trvala v jednom dni nejméně 5 hodin.

zkoušek. K obsahu jednotného zadání písemné zkoušky školy prezentovaly doporučení k úpravám v případě 8 oborů vzdělání (13,3 %), u praktické zkoušky se návrhy na úpravy týkaly jednotného zadání pro 13 oborů vzdělání (21,7 %), k obsahu ústní zkoušky byly doporučeny u 12 oborů vzdělání (20 %). V obsahu příloh by podle názorů škol měly být provedeny úpravy v případě 2 oborů vzdělání (3,3 %).

V následujících tabulkách uvádíme konkrétní doporučení škol k úpravám stávajícího jednotného zadání jednotlivých zkoušek/příloh pro příslušné obory vzdělání. Některá doporučení mají aktuální charakter, některá směřují do budoucnosti (soulad JZZZ s RVP). Vzhledem k tomu, že se jedná o názory jednotlivých škol, bude třeba, aby autorské týmy pečlivě zvážily jejich zapracování, příp. je konzultovaly s dalšími školami (kromě případů, které jsou jednoznačně akceptovatelné – např. vypuštění zastaralé technologie, terminologická nejednotnost apod.).

Písemná zkouška:

Obor vzdělání	Doporučené úpravy obsahu jednotného zadání
33-56-H/001 Truhlář	Sjednotit terminologicky (pracovní postup x technologický postup).
33-59-H/001 Čalouník	Rozšířit počet témat.
34-52-H/001 Tiskař	Téma I, bod 3 – vypustit nebo změnit. Filmová technologie se v dané technologii již nepoužívá. Všechna předkládaná témata obsahují oblast technologických výpočtů, která však není obsažena v RVP. V budoucnosti bude třeba v JZZZ toto zohlednit.
36-52-H/001 Instalatér	Téma I., část vytápění: oddělit ve 4. otázce teplovzdušné vytápění od místního. Zadání bude do budoucna třeba uvést do souladu s platným RVP (zmenšit rozsah témat vztahujících se k oblasti veřejných rozvodů vody a kanalizace).
36-56-H/001 Kominík	Průběžně je třeba sledovat změny příslušných ČSN a v souladu s nimi aktualizovat témata/otázky.
41-52-H/001 Zahradník	Změnit regule u poznávačky ve smyslu psát názvy rostlin. Téma Květinářství: malý rozsah zadání (pouze 5 rostlin), třeba upravit a obohatit.
41-53-H/008 Jezdec a ošetřovatel dostihových koní	Monitorující bez bližší specifikace pouze uvádí, že škola doporučuje úpravu témat písemné zkoušky zadaných v letošním školním roce.
41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů	Provéřit přiměřenost proporcí rozsahu jednotlivých oblastí učiva zařazeného do zkoušky ve srovnání s učebními dokumenty. Zjednodušit formulaci náročných otázek a zmenšit tak současně i rozsah zadání. Podle provedených zásahů upravit bodové hodnocení odpovědí.

Praktická zkouška:

Obor vzdělání	Doporučené úpravy obsahu jednotného zadání
26-51-H/002 Elektrikář – slaboproud	Téma 1. Stabilizovaný zdroj s elektronickou pojistkou: hodnocení příliš mírné - i nejhorší žák byl klasifikován stupněm 3. Kritéria hodnocení - není jasné, kolik strhnout bodů. Kritérium "bezpečnost práce" - 5 bodů je málo.

	Obecně: Zpřisnit bodové hodnocení. Upravit bodové hodnocení jednotlivých kritérií.
26-51-H/003 Elektrikář - silnoproud	Celkové hodnocení škola považuje za příliš mírné. Navrhuje, aby žák měl min. 55 bodů na klasifikační stupeň 4 (místo současných 42 bodů z celkových 100). Při vytváření JZZZ na základě RVP doporučuje přikládat větší váhu školní, specifické části zadání ZZ oproti jednotnému zadání.
26-53-H/001 Mechanik elektronických zařízení	Zpřisnit pravidla a kritéria hodnocení – v současnosti lze i nefunkční výrobek klasifikovat stupněm 4 (pravidlem by mělo být, že v případě nefunkčnosti výrobku je žák klasifikován stupněm 5).
26-57-H/001 Autoelektrikář	Podotázky z obecného přehledu ze světa práce převést zpět do ústní zkoušky, nebo alespoň do zadání praktické zkoušky napsat, že se mají zkoušet na pracovišti a nikoliv ve škole.
33-59-H/001 Čalouník	Rozšířit počet témat.
34-52-H/001 Tiskař na polygrafických strojích	Zcela není zohledněna možnost specializace na archivovou montáž a oblast zpracování v systému CtP.
36-52-H/001 Instalatér	Kromě velkého finančního zatížení probíhá praktická zkouška bez problémů. Zejména pro téma Instalace vody a kanalizace a téma Vytápění jsou možnosti vybavení pracoviště dostatečným množstvím materiálu z finančního hlediska neúnosné (snad by bylo možné vyřešit to novým zadáním). Probírány byly možnosti různých variant zadání, popř. i práce na reálném pracovišti. Negativem tohoto řešení je však zpochybnění jednotnosti a srovnatelnosti zadání v rámci všech škol.
36-64-H/001 Tesař	Téma Zahradní altán: Malá časová dotace (12 hodin); v tomto časovém rozsahu mohou téma vyřešit pouze žáci, kteří obor výborně zvládají. Pokud bude i nadále požadováno pouze ruční obrábění, je třeba délku zkoušky stanovit na 3 dny. V případě jejího konání ve 2 dnech je třeba umožnit strojní obrábění.
36-66-H/001 Montér suchých staveb	Pro případ konání zkoušky na reálném pracovišti (u firmy) je třeba témata zkoušky zpřesnit.
37-52-H/001 Železničář	Je třeba zásadně přepracovat zadání praktické zkoušky tak, aby řešení témat trvalo minimálně 5 hodin.
41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů	Téma Zhotovení výrobku: Zvolit výrobek vhodnější z hlediska jeho praktického využití a umožňující zařazení náročnějších způsobů zpracování (strojní obrábění, svařování apod.) na úkor ručního obrábění. V jednotlivých tématech posílit zastoupení činností majících využití v zemědělském opravářství na úkor obecného strojnictví a oprav motorových vozidel. Případné změny zadání promítnout i do materiálního zajištění a bodového hodnocení. Přehodnotit proporce jednotlivých otázek/úkolů ve vztahu k rozsahu vymezeném příslušné tematice v RVP.
41-57-H/001 Zpracovatel dřeva	Rozšířit nabídku témat praktické zkoušky (po dohodě se školami).

66-52-H/001 Aranžér	Tabulky libret – velikost jednotlivých buněk je třeba upravit tak, aby žáci měli dostatek místa na uvedení odpovědí.
---------------------	--

Ústní zkouška:

Obor vzdělání	Doporučené úpravy obsahu jednotného zadání
26-59-H/001 Spojový mechanik	V současné době žádné připomínky, je třeba však průběžně sledovat zavádění nových technologií a v souladu s tím některá témata inovovat.
33-56-H/001 Truhlář	Zadání je třeba rozšířit o další otázky - přidat nové technologie CNC, NC atp.
34-52-H/001 Tiskař na polygrafických strojích	Do otázky č. 10 nepatří podotázka „Zkoušení tiskových barev“.
36-52-H/001 Instalátér	Příliš mnoho témat k oblasti vzduchotechniky. Je třeba sjednotit otázky č. 12, 13 a 14, 15.
36-52-H/004 Mechanik plynových zařízení	Poznámka k podotázkám z obecného přehledu ze světa práce: Za úvahu stojí změna názvu - k názvu „podotázky“ měla ČŠI výhrady.
36-56-H/001 Kominík	Témata je nutné průběžně aktualizovat v souladu se změnami příslušných ČSN.
36-66-H/001 Montér suchých staveb	Z otázek není jasné, o jaký systém se jedná, jestli KNAUF nebo RIGIPS.
37-52-H/001 Železničář	Téma č. 1 je příliš obsáhlé.
41-51-H/013 Včelař	Přehodnotit obsahovou vyváženost témat. Otázky ze světa práce nemají pro žáky dálkové formy vzdělávání opodstatnění. Obor se v současné době vyučuje pouze v dálkové formě.
41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů	Shodná doporučení jako v případě písemné zkoušky, tj.: Provéřit přiměřenost proporcí rozsahu jednotlivých oblastí učiva zařazeného do zkoušky ve srovnání s učebními dokumenty. Zjednodušit formulaci náročných otázek a zmenšit tak současně i rozsah zadání.
82-51-H/001 Umělecký kovář a zámečník	Doporučení úprav otázek z dějin umění - jsou velice rozsáhlé a obsahově náročné; je třeba je formulovat jednodušeji a zúžit jejich zaměření.
82-51-H/001 Umělecký keramik	Otázky z dějin umění se jeví jako značně obsáhlé, napříště by bylo vhodné je zúžit a blíže konkretizovat (např. orientovat je na určitý úsek malířské, sochařské, architektonické a uměleckořemeslné tvorby v rámci příslušného období).

Přílohy:

37-52-H/001 Železničář	Návrh na zařazení SOP - dle zaměření žáka na osobní nebo nákladní dopravu.
41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů	V zadání parametrů určeného výrobku umožnit úpravu rozměrů stanovených ve výkresové dokumentaci podle dostupného materiálu. Při výběru námětů na výrobky volit přednostně výrobky, které je možno prakticky využít.

3. Závěry

1. Monitoring prokázal jednoznačně pozitivní zkušenosti škol se získáváním podkladů k realizaci závěrečné zkoušky podle jednotného zadání v jednotlivých oborech vzdělání prostřednictvím webového portálu informačního systému nové závěrečné zkoušky (IS NZZ).
 - a) Veškeré informace, které byly školám pro práci s IS NZZ poskytnuty ze strany NÚOV, všichni respondenti hodnotili jako srozumitelné, vyčerpávající a potřebně návodné (zaslané písemné pokyny, příp. doplňující informace k telefonickým nebo e-mailovým dotazům, osobní konzultace v rámci semináře).
 - b) Uživatelské prostředí systému rovněž všechny školy označily jako plně vyhovující, funkční, logicky uspořádané.
 - c) Bezpečnostní pravidla, stanovená pro práci s IS NZZ, školy shodně hodnotily jako zcela vyhovující a úplné pro potřebu zachování zkušebního tajemství. Žádné problémy se v této souvislosti neprojevíly.

Kladná vyjádření škol jsou důležitým zjištěním pro další vývoj webového portálu IS NZZ. Z poznatků z monitoringu vyplývá, že část webového portálu, určená pro školy využívající JZZZ při závěrečných zkouškách, je plně funkční a v průběhu jejího dalšího vývoje by v ní patrně nemusely být prováděny zásahy podstatného charakteru. Záleží ovšem na tom, do jaké míry budou výsledky monitoringu potvrzeny zjištěními z elektronického dotazníkového šetření realizovaného v rámci všech pilotních škol. Ovšem i v případě shody respondentů na pozitivním hodnocení práce s IS NZZ je nutné mít na zřeteli, že se jedná o první zkušenosti škol se získáváním jednotných zadání prostřednictvím zcela nového systému. Pro potřeby budoucího plošného zavádění JZZZ bude třeba získávat poznatky z pilotních škol opakovaně, v celém průběhu řešení projektu, neboť je nezbytné eliminovat veškerá rizika možných problémů v této oblasti.

2. Z vyjádření škol k technickému zpracování jednotných zadání v IS NZZ vyplynulo, že nedostatky tohoto charakteru se projevily v poměrně nízkém počtu oborů vzdělání: V případě 7 oborů vzdělání (11,7 %) školy upozornily na technická nedopatření v zadání písemné zkoušky (některé připomínky však nelze považovat za relevantní), u praktické zkoušky se nedostatky vyskytly u 4 oborů vzdělání (6,7 %) a u ústní zkoušky nebyly zaznamenány žádné. K technickému zpracování příloh měli respondenti připomínky v případě 4 oborů vzdělání (6,7 %). Příslušné autorské týmy tyto poznatky využijí při úpravách témat daných zkoušek pro jejich uložení do databáze a při tvorbě JZZZ pro školní rok 2009/2010.
3. Ze zjištěných údajů o délce konání praktické zkoušky podle jednotného zadání vyplynulo, že v případě 70 % oborů vzdělání praktická zkouška nedosahuje horní hranice vyhláškou stanovené délky (3 dny resp. 4 týdny). Zařazení „školní“ části do této zkoušky by tudíž nemělo představovat problém, neboť zde potřebný časový prostor zbývá.

Oproti tomu se v případě 30 % oborů vzdělání koná praktická zkouška v maximální možné délce (3 dny resp. 4 týdny). Pro začlenění „školní“ části zde tudíž prostor nezbývá. Bude proto třeba, aby příslušné autorské týmy při koncepci témat jednotného zadání praktické zkoušky uplatnily takové přístupy, které školám umožní začlenit do jejího rámce svá specifika. V této souvislosti se nabízí dva způsoby řešení, které závisí na charakteru odborného vzdělávání a přípravy v konkrétním oboru vzdělání:

- a) v rámci zadaných témat koncipovat jeden z úkolů tak, aby při jeho řešení bylo možné uplatnit i specifické prvky odborného vzdělávání příslušné školy;

b) témata praktické zkoušky koncipovat z hlediska jejich časové náročnosti tak, aby v rámci vyhláškou stanovené maximální délky trvání dané zkoušky zbyl časový prostor pro zařazení „školní“ části.

4. Požadavky na obsahové úpravy stávajících JZZZ byly prezentovány v případě 13 oborů vzdělání (21,7) u praktické zkoušky, k obsahu ústní zkoušky byly doporučeny u 12 oborů vzdělání (20 %) a k obsahu písemné zkoušky u 8 oborů vzdělání (13,3 %). Obsah příloh doporučily školy upravit v případě 2 oborů vzdělání (3,3 %). Autorské týmy příslušná témata jednotlivých zkoušek před uložením do databáze upraví na základě vyhodnocení získaných připomínek.

PŘÍLOHA č. 1
Dotazník pro záznam monitoringu

Monitorování práce s informačním systémem
NZZ
na školách

ŠKOLNÍ ROK 2008/2009

Jméno monitorujícího:

REDIZO školy:

Obor vzdělání (kód):

Datum návštěvy:

Délka monitoringu (hod.):

Jednalo se o závěrečnou zkoušku

pisemnou praktickou ustní

Jména pracovníků školy, kteří se Vám věnovali:

1. Práce školy s informačním systémem NZZ:

Jedná se o zjištění zkušeností školy s přípravou podkladů pro ZZ s využitím informačního systému NZZ (IS NZZ). Svoje dotazy směrujte k následujícím oblastem. Pokud škola někde zaznamenala problémy, příp. prezentovala věcné připomínky, na příslušném místě je uveďte a popište. Na základě jejich vyhodnocení uveďte, které z nich doporučujete k projednání na poradě řešitelů projektu.

Pokud Vám budou sděleny další názory a doporučení, které vyhodnotíte jako vhodné pro využití v příštím období, zaznamenejte je.

Zaznamenejte i kladné ohlasy na práci školy s IS NZZ, pokud se s nimi setkáte.

a) Informační hodnota zaslanych písemných pokynů pro práci s IS NZZ (dopis ředitelům škol, Pokyny pro školy „Jak používat webový portál IS NZZ“)

srozumitelnost, úplnost
písemných pokynů

doporučení pro řešitele
projektu

b) Potřeba získání dalších informací v NÚOV

Ano Ne

Potřebovala škola získat další informace pro využívání informačního systému?

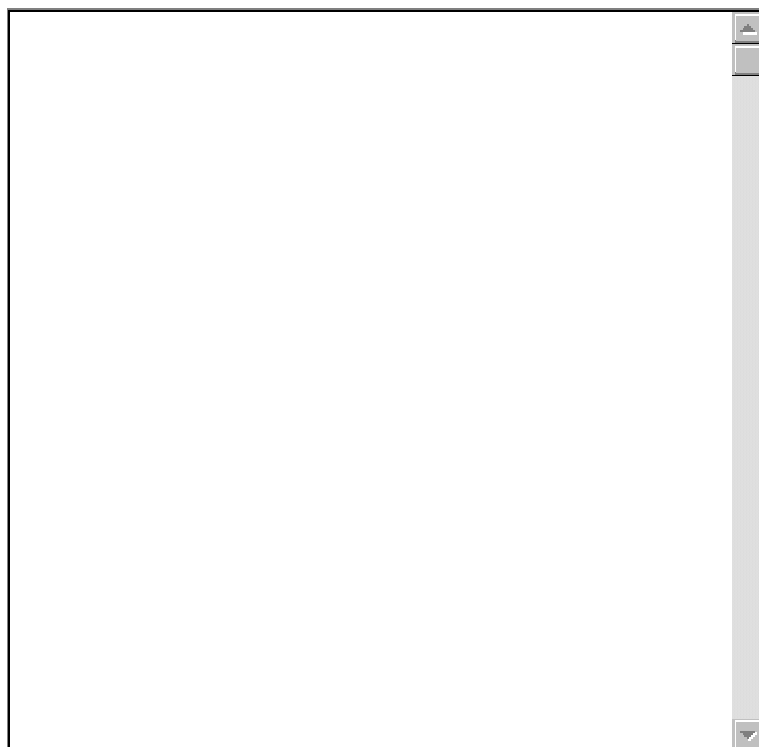
Byly získané informace srozumitelné a úplné?

jaký byl způsob získání
dalších informací (help line,
e-mailový dotaz, konzultační
seminář)

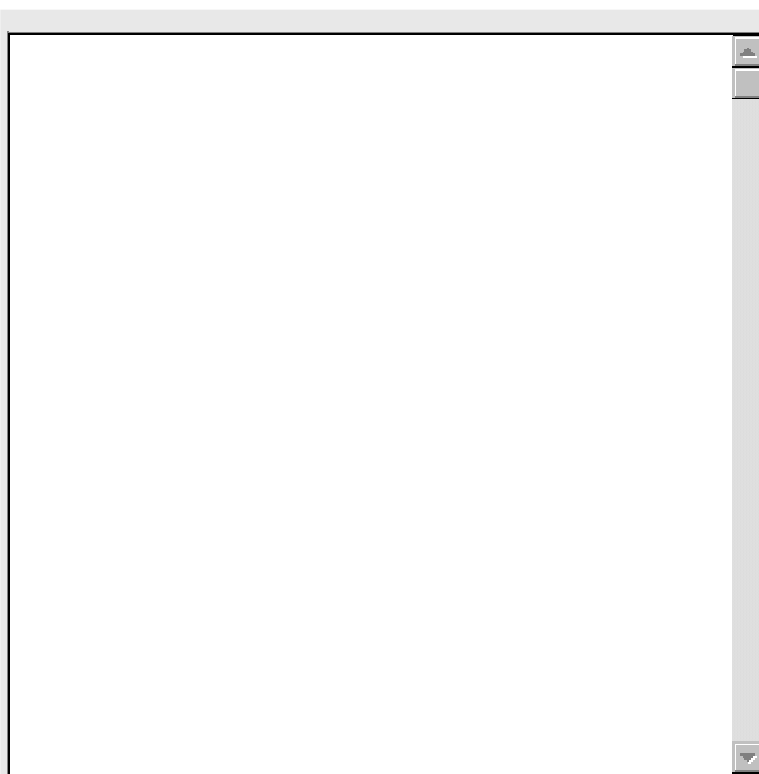
doporučení pro řešitele
projektu

c) Využívání IS NZZ

jak škola hodnotí uživatelské prostředí systému (srozumitelnost funkčních tlačítek, uspořádání informací na obrazovce apod.)

jak bylo zabezpečeno zachování zkušebního tajemství

doporučení pro řešitele projektu

2. Podklady pro ZZ získané z IS NZZ (soubor pdf)

Na tomto místě dotazníku zaznamenejte názory školy na podklady z IS NZZ k jednotlivým zkouškám určené jednak pro učitele, jednak pro žáky. Pod pojmem **podklad** se rozumí oddíly z pohledu Tvůrce (např. organizační pokyny, zadání témat, anotace, test, správná řešení, kritéria a pravidla hodnocení apod.).

Sdělené problémy/nedostatky popište. Jedná se zejména o technické zpracování jednotlivých podkladů (zda je bylo možné využít bez jakýchkoliv dodatečných úprav - např. obrázky, technické výkresy apod., či zda škola musela nějaké úpravy provádět - jaké) a o odhalení případných chyb (někde mohlo dojít při přenášení textu např. k posunu číslování, duplicitám apod.). Specifikaci doporučených úprav věnujte náležitou pozornost, neboť se jedná o důležitou informaci pro editora, který nese plnou odpovědnost za výslednou podobu JZZZ. Vaše připomínky budou využity pro úpravy struktury JZZZ v následujícím období a pro úpravu již ověřených témat pro uložení do databanky. Zaznamenejte i kladné ohlasy na podklady z IS NZZ, pokud se s nimi setkáte.

a) Písemná zkouška

Ve škole se neprojeví žádné problémy a nebyly zaznamenány žádné nedostatky

Ano Ne

Pokud jste na škole zjistili problémy či nedostatky (zvolili jste "ne"), uveďte je prosím konkrétně:

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

b) Praktická zkouška

Ve škole se neprojeví žádné problémy a nebyly zaznamenány žádné nedostatky

Ano Ne

Pokud jste na škole zjistili problémy či nedostatky (zvolili jste "ne"), uveďte je prosím konkrétně:

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma:

Podklad:

Nedostatky

Doporučené úpravy

c) Ústní zkouška

Ve škole se neprojevily žádné problémy a nebyly zaznamenány žádné nedostatky

Ano Ne

Pokud jste na škole zjistili problémy či nedostatky (zvolili jste "ne"), uveďte je prosím konkrétně:

Téma č.

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma č.

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma č.

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma č.

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma č.

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma č.

Nedostatky

Doporučené úpravy

Téma č.

Nedostatky

Doporučené úpravy

d) Přílohy

Ve škole se neprojeví žádné problémy a nebyly zaznamenány žádné nedostatky

Ano Ne

Pokud jste na škole zjistili problémy či nedostatky (zvolili jste "ne"), uveďte je prosím konkrétně:

Příloha

Nedostatky

	▲
	■
	▼

Doporučené úpravy

	▲
	■
	▼

Příloha

Nedostatky

	▲
	■
	▼

Doporučené úpravy

	▲
	■
	▼

Příloha

Nedostatky

	▲
	■
	▼

Doporučené úpravy

	▲
	■
	▼

Příloha

Nedostatky

	▲
	■
	▼

Doporučené úpravy

Příloha

Nedostatky

Doporučené úpravy

Příloha

Nedostatky

Doporučené úpravy

3. Další zjištění

Na tomto místě zaznamenejte údaje, které se sice nevztahují k oblasti IS NZZ, ale jsou důležité pro tvorbu/úpravy JZZZ v následujícím období.

Jedná se zejména o délku konání praktické zkoušky v daném oboru vzdělání v příslušné škole (tento údaj bude využit při posuzování možnosti začlenění školní části do obsahu praktické zkoušky).

Pokud Vám v průběhu monitoringu ve škole sdělí ještě nějaké připomínky k jednotlivým částem JZZZ (např. chyby ve výpočtech, připomínky ke kritériím a pravidlům hodnocení apod.), které vyhodnotíte jako nezbytné pro zapracování, zaznamenejte si je zde.

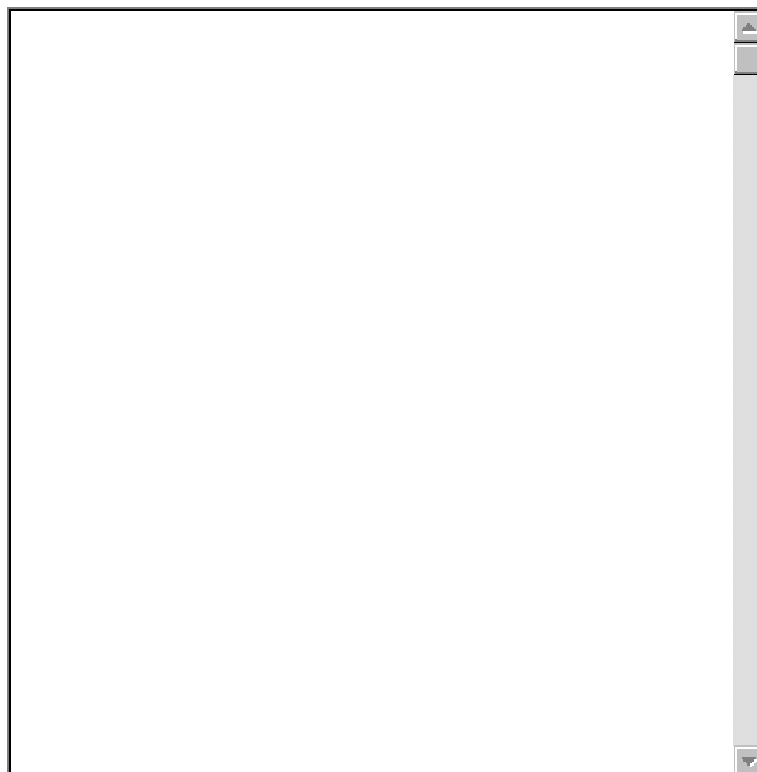
a) Délka konání praktické zkoušky:

Počet hodin:

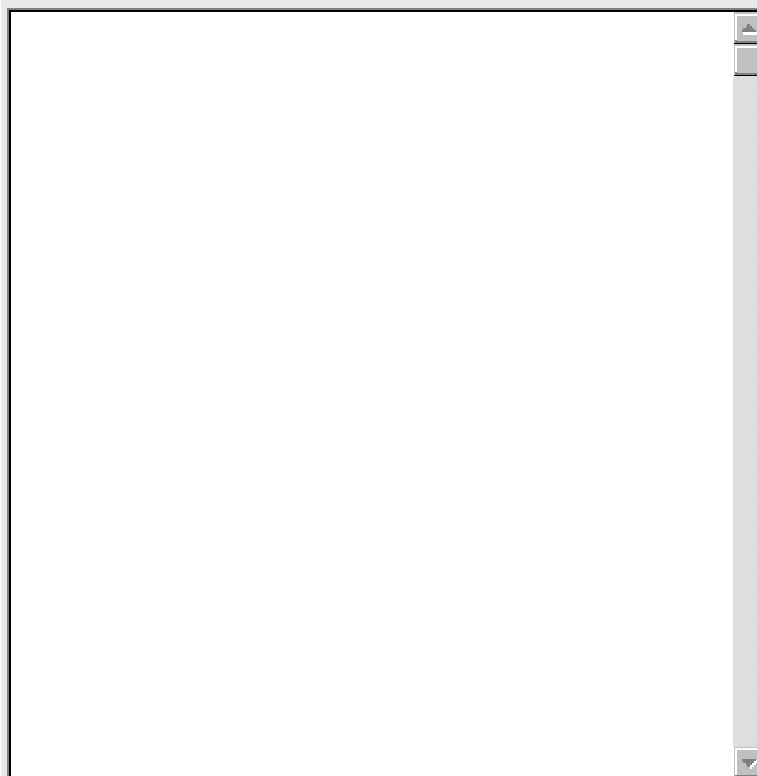
Počet dní:

b) Nutné obsahové úpravy stávajícího JZZZ:

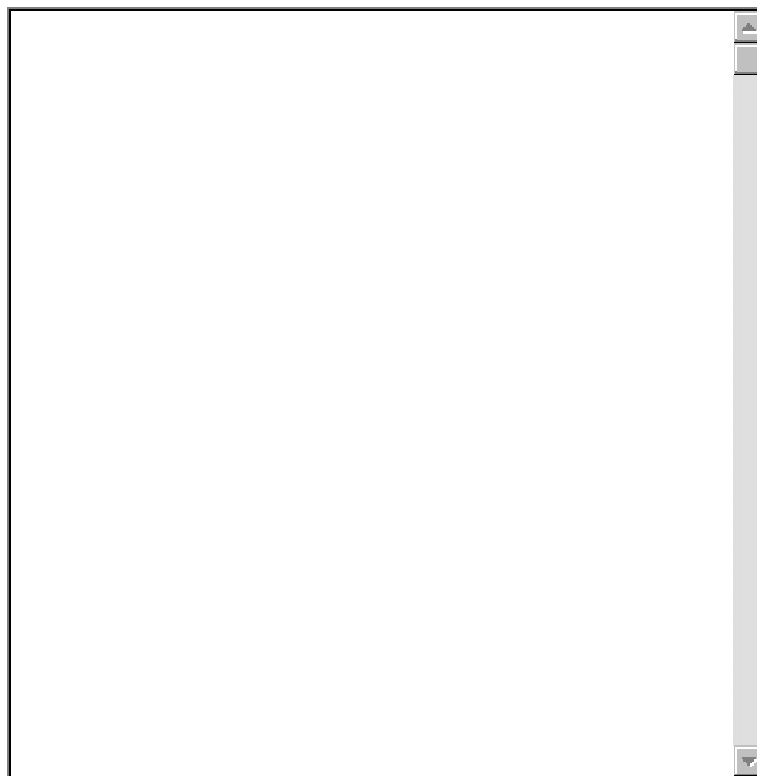
Písemná zkouška

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for writing the written exam. It features a vertical scrollbar on the right side with a small square handle.

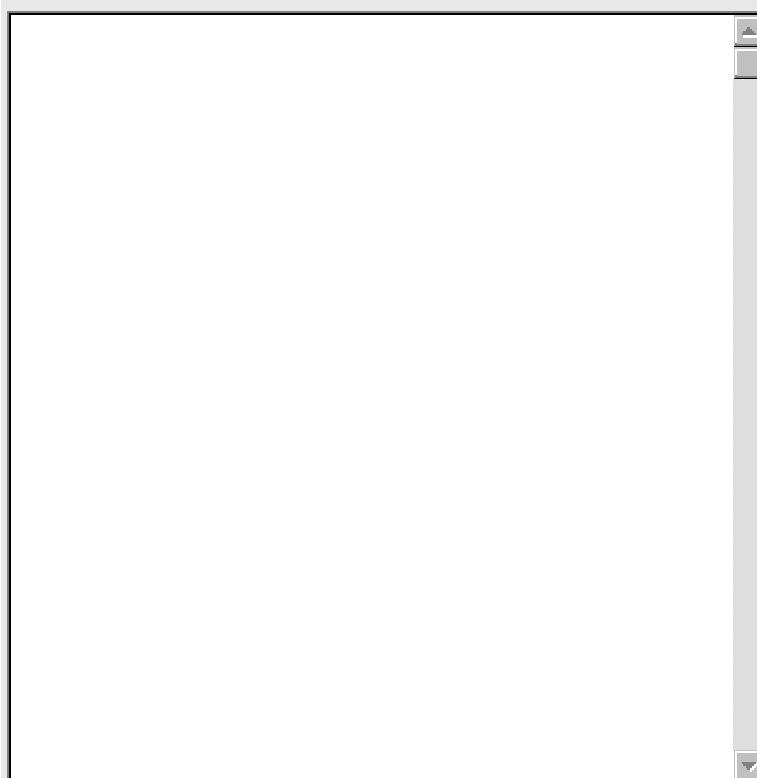
Praktická zkouška

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for writing the practical exam. It features a vertical scrollbar on the right side with a small square handle.

Ústní zkouška

A large, empty rectangular text area with a thin black border. On the right side, there is a vertical scrollbar with a small square handle and arrowheads at the top and bottom.

Přílohy

A large, empty rectangular text area with a thin black border. On the right side, there is a vertical scrollbar with a small square handle and arrowheads at the top and bottom.

Před kliknutím na tlačítko "odeslat" si můžete vyplněný dotazník vytisknout na tiskárně, děkujeme.

vynulovat

